

DZIENNIK BIAŁOSTOCKI

Pismo niezależne wychodzi codziennie rano, prócz dni poświęconych. Numer pojed. 40 f. z Biłym-stokiem 45f.

Prenumerata z odprawieniem do domu i przesyłką pocztową
na 1 miesiąc Mk. 7, na 2 miesiące Mk. 13, na 3 miesiące Mk. 18, na 6 miesięcy Mk. 35, na 12 miesięcy Mk. 70.

Cona ogłoszeń:
1 wiersz, petitu lub jego miejsce: przed tekstem Mk. 2, za tekstem Mk. 1, w tekście Mk. 4.
Ogłoszenia drobne: 25 fen. od wyrazu.
O poszukiwaniu pracy 10 fen. od wyrazu

Redakcja i Administracja Rynek Kościuszki 1, tel. 58.

Administracja otwarta w godz. 10-2 i 5-7.
Rękopisy nie zastrzeżone do zwrotu nie przechowują się.

"APOLLO" Kino-Teatr

Dziś Premiera **MADAME BUBARRY** (Faworyta króla Ludwika XV)

Artdzieło kinematograficzne w 7 aktach z nieporównaną gwiazdą kinematograficzną.

POLA NEGRI w roli tytułowej.

Ludwik XV (król Francji). **Osoby:** Księżka Choiseul. Księżka Grammont, jego siostra. **Księżka Algullion.** Hrabia Jan Dubarry. Hrabia Wilhelm Alfred Dubarry. **Janina Vaubernier.** Lebel, kamerdyner królewski. Armand de Folx. **POLA NEGRI.** Don Diego, poseł hiszpański. Sewe Paill et. **HARRY LIETKE.**

Rzecz dzieje się w Paryżu i w Tuilleries, w okresie panowania Ludwika XV i podczas Rewolucji.

Upozna się o przybycie na wcześniejsze seanse. — Passe-partout i bilety ulgowe ważne tylko na pierwszy seans. — Początek przedstawień 5, 7, 9.20.

Fabryka kotłów parowych i Konstrukcji Żelaznych, Warsztaty Mechaniczne.

August Bopphan Syn i S-ka

Warszawa, ul. Czarniakowska Nr. 189. Telefon 251-71.

WYKONYWA: Ciastory, kotły parowe dla wysokiego i niskiego ciśnienia różnych systemów. Wesołkie aparaty telasne dla gorzelni, cukrowni przemysłu chemicznego i browarów. Zbiorniki i bakony transportowe do wody, ropy i innych płynów. Kominy telasne, Ra. y wiertnicze i filtrów. Komunikacje pa. owe i do aparatów. Konstrukcje telasne: więzania dachowe, słupy konstrukcyjne, podnośniki.

Remont gorzelni i aparatów cukrowniczych, kotłów, oraz lokomobli i maszyn.

Jadący do Wilna znajdują w **Hotelu „Imperjal”** pierwszorzędnym

Kłomska ul. d. № 35 (w śródmieściu) suche, ciepłe pokoje z wszelkimi wygodami od 6 marek dziennie.

Przy Hotelu restauracja

Spirytus monopolowy, wyroby wódeczane, likiery, koniaki i wina w wielkim wyborze

Skład Win i Wódek

J. WĘSZYC Rynek Kościuszki 11.

Co rząd zrobił.

O tem co rząd polski już dokonał w sprawach wewnętrznych mówi p. Paderewski w Sejmie jak następuje:

Jesteśmy już dziś w obliczu światła całego wielkiego wolnego narodu, jesteśmy zapanem niepodległym państwem jedynym z większych w Europie. Wielkie mocarstwa przyjęły nas do swego grona i utrzymujemy z nimi przyjazne stosunki. Na konferencji pokojowej odnieśliśmy zwycięstwo, bo jeżeliśmy nawet nie otrzymali wszystkiego, czego pragnęliśmy i pragnąć mieliśmy prawo, tośmy otrzymali wiele bardzo wiele. Od zachodniej strony stały się walki, a stały zupełnie i mamy tam już teoretycznie utworzone granice. Plebscyt ich nie zmniejszy, a raczej rozszerzy znaczenie. (Głos: Bez Gdańska niema

Polski). Z odwieczną ziemią Mięsków i Bolesławów jesteśmy nareszcie złączeni. Mamy własny brzeg morza. (Głos: Gdzie? Pod każdą opieką), a przez port gdański—wolną i wielką drogę dla stosunków z całym cywilizowanym światem. (Różne okrzyki). Proszę panów. Nie jeden to lekceważy, nie jeden o tem milczy, tak, jakby to ma być nie na rękę, ale mniejsza o to. Znaczenie, doniosłość faktu to nie zmieni. Nasze zjednoczenie z b. zaborem pruskim, jako część całości wskrzeszenia Polski pozostanie na zawsze jednym z największych wydarzeń w dziejach świata.

Lwów nasz ukochany nie jest już niebezpieczeństwem Galicji próczatymczasem swego jej sprawy rozwiązania, nie obecnie nie grozi. Na północnym wschodzie Naczelnik państwa i armja nasza wielki tryumf święcą Wilno, Mińsk wolny już od wroga! Wojska polskie oparły się o Berezynę, o Dynaburg. Sejm

„TEATR POLSKI” pod art. dyr. ADWENTOWICZA

TYLKO 4 WYSTĘPY	Sobota 15 Listopada Ks. MAREK Juljusza Słowackiego.	TYLKO 4 WYSTĘPY
	Niedziela 16 Listopada BARTEK ZWYCIĘZCA Ostoj Sulnickiego.	
	Poniedziałek 17 Listopada Słaby Panieński A. hr. Fredry	
	Wtorek 18 Listopada KONSTITUCJA B. Górczyńskiego.	

KOSTJUMY z pracowni Teatrów Miejskich w Warszawie.

Lekarz-dentysta
P. P. CICHONSKI
Pałacowa 2.

Choroby zębów, dziąseł, sztuczne zęby.

Przyjmuje w godz. 10-2 i 4-7.

Ostatnio strajk rolny groźny w skutkach, a tak kosztowny został energicznie stłamiony (p. Czapiński za energicznie). Rząd pracował jak mógł i amiał najsilniej. Czy pracował dobrze, czy jego praca była owocna, o tem musimy sądzić pozostawie potomnym. Czem była Polska przed dziesięć laty mieszłkami, a czem jest dziś, na to odpowiedź znajdują współczesni, jeżeli zechcą.

dał pieniądze, Sejm dał żołnierza, żołnierz dał męstwo i krew swą, Naczelnik państwo dał swą twórczą i wykonawczą siłę. Naczelnikowi państwa nie tylko za zwycięstwo, lecz za wskrzeszenie wszechkrajowej wileńskiej wdzięczność głęboka wysocy jesteśmy winni.

Pracując w tych warunkach staraliśmy się nie zaniedbać żadnej dziedziny gospodarki kraju, chociaż trudności finansowe były wprost nieprzezwyciężone. Wielkiej pożyczki zagranicznej, któraby pozwoliła na pusezczenie w rach tej całej maszyny państwowej, nie można było otrzymać z powodów nie ustalonych jeszcze granicy wschodniej. Z tego to powodu panowie wszystkie wielkie syndykaty bankierskie na świecie całym pożytki odmawiają. Mimo to wszak że powstało życie wszędzie. Zakładano się szkoły, otwierano sądy sądy, pocztowe kas oszczędności, rozpoczynało się budowę kolei, kanałów wycieczony trwożliwy nasz przemysł badił się ze swa dlagatego.

Dzięki p. Hooverowi, który nam przysłał pierwszy znaczny zapas bawłny, sporo już fabryk uruchomiono i zapewne panów mogą, na podstawie wiarogodnych dowodów, że produkują jednomiesięczną fabryk łódzkich może dziś wystarczyć na przyodzianie całej armji polskiej (haecne brawo).

Powstają inne nowe warsztaty pracy. Wspierając bezrobotnych rząd starał się najusilniej o ułatwienie im pracy i bronil jej swobody. Dla wielu względów, jak panowie wiecie nie zawsze to było łatwe.

Rząd pracował w najcięższych warunkach świata, walcząc z najcięższymi przeciwnościami wewnętrznymi. Musiał się liczyć z wszystkimi i wszystkim. Każdy jego czyn, każde postanowienie podlegało najsilniejszej krytyce. Każda niemal nominacja lub dyskusja urzędnicza spotykała się z gwałtownym protestem. Ulegał on naciskowi i z lewicy i z prawicy i z centrum i z góry i z dołu, ze stron wszystkich.

Rząd był odpowiedzialny, a najczęściej rządzili nim nieodpowiedzialne komisje. Rząd nie był wprowadzić obalony całkowicie, ale potrząsano nim silnie a elagle, (p. Czapiński: Kapitalacja rządu wobec agrarjuszy). Niema żadnej kapitalacji proszę panów. Rząd musiał znieść wszystko cierpliwie z konieczności, musiał być silny na zewnątrz i z tego powodu stał się bezsilny wewnątrz kraju. Tego dalej mieć nie można. Tema należy położyć koniec, bo takiego stanu żaden uczciwy rząd nie znieśli i znieść nie powinien (brawo). Zresztą warunki już się zmieniły. Późnienie nasze wewnętrzne wbrew temu, co ta twierdzono poprawiło się znacznie i dziś inaczej działać należy.

Prenumerujcie „Dziennik Białostocki”!

...władze...
...z Kijowa...

Naścielanie

„Naścielanie” to jest...
Na ścielach... pod Białostokiem...
Brzeszczu, w wielu innych miejscach...
dalej w polsce...
nawet nie...
ogromną wartość...

Wśród tych maszyn widzimy kompletnie urządzone...
młocarnice, szrotownice, całkowite urządzenia...
podjazdowych i góry...
wielkością zwalonych w stopy żelazstwa...
bez żadnego przykrycia...
czegóż nie...
wszystkie części...
śrubki, manometry...
drobniejsze części...
i same mniejsze maszyny...
nieumysłownie...
bo wszystko leży bez ochrony.

Maszyny...
przed parą miesiącami...
obecnie...
wymagać będą...
ogromnych wkładów...
arzędzi prowadzą...
spadkobierstwa i t. p.

Gdyby w czas...
może winno...
istniałoby...
kolejka...
przebiegała...
Dzisiaj...
rozważono...
Czas wielki...
należyce rozsądzić!

Sw. J. Tadeusz Dowgird

(g) W dniu 1 bm...
Zachęty sztuk...
Tadeusz Dowgird...
ostаточно przez...
w Kownie.

TELEGRAMY.

Komunikat Sztabu Generalnego z dn. 14. 11. r. b.

Front litewsko-białoruski.

W rejonie Polonka ostrzeliwał nieprzyjacielski pociąg pancerny...
Na reszcie frontu ożywiona działalność wywiadowcza.

Front woliński.

Kilkogodzinny...
wielkimi dla nieprzyjaciela strataimi odparty.

W zastępstwie Szefa Sztabu Generalnego HALLER, pułkownik.

Sejm.

WARSZAWA 14-11 (pat.)
Na dzisiejszym posiedzeniu Sejm obradował nad ustawą...
Minister...
aby Sejm przyjął...
stawa rządową bez poprawek.

...proponowana...
nie byłoby realnym.

Minister zastrzegł, że gdyby Sejm nie przyjął ustawy...
odpowiednie konsekwencje.

Posel Grabski oświadczył, że różnicy wielkopolscy są za sekwestrem.

Sejm w głosowaniu przyjął poprawkę posła Trzcińskiego o tabeli o wyższym kontyngencie.

Po tym głosowaniu minister Śliwiński opuścił salę.

Ustawę przyjęto w 2 czytaniu.

Następnie przystąpiono do obrad nad ustawą o 8 godzinnym dniu pracy.

Posel Maślanka zażądał, aby do ustawy o lichwie i spekulacji dodano artykuł o żądaniu wysokich płac za pracę.

Następne posiedzenie we wtorek. Na porządku dziennym dyskusja nad mową p. Paderewskiego i nad ustawą...
Galicja Wschodnia.

LWÓW 14-11 (PAT.)
Postanowiono tutaj na wieczu, odbytym pod przewodnictwem p. Terenkoczego...
w sprawie przynależności Galicji Wschodniej do Polski i o autonomji...
władze we Lwowie.

PARYŻ 14-11 (PAT.)
Jutro Rada Najwyższa ma obradować nad sprawą Galicji Wschodniej. Do obrad będą dopuszczeni delegaci polscy.

Komisarz w Gdańsku.

NAJEN 14-11 (PAT.)
Rada Najwyższa zatwierdziła nominację komisarza ententy dla Gdańska.

Hindenbarg.

NAJEN 14-11 (PAT.)
Do Berlina przybył z Hannoveru feldmarszałek Hindenburg. Będzie on przesłuchany przez komisję...
Zgromadzenia narodowego.

Pomoc dla głodnych.

LONDYN 14-11 (PAT.)
W Izbie gmin Chamberlain oświadczył, że do każdego...
głodnych w Europie, rząd angielski dołoży drugiego do sumy 400,000 funtów.

Rząd amerykański oferuje także większą sumę, francuski i włoski mniejsze.

LONDYN 14-11 (PAT.)
Lloyd George oświadczył w Izbie gmin, że wkrótce zbierze się konferencja...
rosyjskiej.

PARYŻ 14-11 (PAT.)
Do Berlina przybyła misja wojskowa ententy...
Tyty.

Sejmik powiatowy.

Na poniedziałek d. 17 bm starosta białostocki dr August Cyfrowicz zwołał pierwszą sesję sejmiku powiatowego.

Sejmik rozpocznie prace swoje po staropolsku, z Bogiem, od wystuchania nabożeństwa, które w poniedziałek o godz. 10 z rana będzie odprawione w kościele parafialnym na intencję pomyślności prac Sejmiku dla dobra ludności powiatu i całej Polski.

Po nabożeństwie deputaci Sejmiku zgromadzą się w Centrali.

Na pierwsze posiedzenie p. starosta rozesał zaproszenia do przedstawicieli władz państwowych, miejskich itd.

Z miasta.

Kalendarzyk.

Dzisiaj Leopolda.
Jutro Stanisława Kostki, Edmunda.

Spis byłych żołnierzy.

(m) Ma być dokonany spis wszystkich żołnierzy, którzy służyli w armiach austriackiej, niemieckiej, lub rosyjskiej i urodzonych w r. 1880 do 1895.

Szkola przemysłowa.

(k) „Dobremi chciami piekło wybrukowano”—mówi przysłowie. Do należytego wybrukowania tego przybytku djabełskiego przyczynialiśmy się w stopniu bardzo wysokim, my Polacy, chociaż o braku miast naszych i wsi nie dbamy ani trochę.

Stworzyć jakiś projekt, a nawet opracować go teoretycznie z całą dokładnością.—potralimy. Zato wspaniale opracowany projekt wieloletniego zycia nie wystarczy nam energii. Jako jeden z mnóstwa przykładów, spotykających się na każdym kroku, może posłużyć chociażby projekt stworzenia w Białymstoku szkoły przemysłowej. Na pierwszym zebrań d. 21 września r. b. grupki organizatorów omówiono detaliznie wszystkie szczegóły projektu.

Wybrano Zarząd tymczasowy, postanowiono jaknajprędzej powołać do życia „Towarzystwo Krzewienia Wiedzy Przemysłowej i Handlowej w Ziemi Białostockiej”, prezes tymczasowy miał niezwłocznie udać się do Warszawy z prośbą o subdyjacje w Ministerstwie Oświaty. Sześć tygodni minęło, o realizacji projektów nie słychać wcale; tymczasowy Zarząd T-wa nie daje o sobie znaku życia, a tymczasem ludzie zniechęcają się; członkowie, którzy wnieśli już po 50 marek składek członkowskiej, niecierpliwą się...

Czyżby i na ten raz było to jedynie brakiem piekła?

Baczność, nauczyciele!

(k) Dzisiaj o godz. 5 i pół wiecz. w gmachu gimnazjum żeńskiego odbędzie się zebranie wszystkich nauczycieli i nauczycielek gimnazjów państwowych oraz seminarjum nauczycielskiego w Białymstoku.

Na porządku dziennym są niezmiernie ważne i pilne sprawy, które należy rozstrzygnąć jaknajprędzej, zatem wszyscy bez wyjątku winni stawić się na zebranie punktualnie.

Zgromadzenie urzędników.

We wtorek, 18 listopada o godzinie 6 wieczorem odbędzie się w lokalu kooperatywy Urzędniczej przy ul. Warszawskiej 22 ogólne zgromadzenie pełnomocników pracowników instytucji państwowych. Pożądanym jest liczne stawienie się z zastawianiem punktualności.

Uroki.

...sejmiku powiatowego...
Szapiro.

Sprzedaj kwiatka.

W niedzielę 16 b. m., o ile będzie sprzyjała pogoda, na ulicach miasta naszego odbędzie się sprzedaż kwiatków na rzecz...
N 4 (ul. Kraszewskiego).

Nowa kooperatywa.

Jutro po Samie odbędzie się akt poświęcenia lokalu kooperatywy Stowarzyszenia robotników Katolickich w domu nr. 1 przy ul. Kłaskiego.

Posyłki z Ameryki.

(m) Wczoraj przybył z Ameryki pierwszy transport...
ul. Lipowej. Za tydzień ma przybyć drugi transport.

Dla rekrutów-żydów.

(m) Dzisiaj w zakole handlowej wieczór taneczny i kabaret na rzecz rekrutów-żydów.

Tani chleb.

(m) Wczoraj centralna kooperatywa robotnicza żydowska...
m. 70 fen. za fant.

Brak maki.

(m) Z powodu braku maki wczoraj wiele piekarzy nie wypiekło chleba, którego cena...
do 3 m. 50 fen.

Drożyzna.

(m) Cena artykułów spożywczych w ostatnich dniach stale się podnosi. Kupcy...
za pud.

Przeciw święceniu niedziel.

(m) Organizacja sjonistyczna złożyła w magistracie protest...
niego.

W szpitalu żydowskim.

(m) Z powodu braku opału szpital żydowski jest już od trzech dni nieogrzewany. Operacje...
otrzymają ciepłego posiłku.

Nieporządek.

Na ulicy Czystej w mostku braknie od dłuższego czasu, pośrodku mostu i z boków, kilka desek, co grozi...
Most, o ile wiemy, należy do liczby miejskich, a więc...

Kradzieże.

— Dnia 28 zm. u Józefa Wody we wsi Sprzytalanki pow. Białostockiego skradziono kacz gniada-wart. 8,000 mk.

— Dnia 30 zm. u Bronisława Gogola zam. w Choroszczy skradziono 2 konie. Wartości 10,000 mk. oraz wóz wartości 300 mk.

— Dnia 30 zm. u Bronisława Litwinicza we wsi Ryki, skradziono dwa konie wartości 8,000 mk.

— Dnia 9 bm. we wsi Stalinea gm. Stelmachowo skradziono kobyłę gniada lat 9, kaczankę lat 3, i kaczonkę z gwiazdką na łbie lat 2.

Dnia 11-XI r. b. u Stanisława Gutowskiego, leśnika w kolonji Tarczyn skradziono świniaka.

